

กระทู้ถามที่ ๐๑๑ ร.

วุฒิสภา

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดตั้งกองทุนให้ผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมไปทำงานต่างประเทศ
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

สืบเนื่องจากปัจจุบันมีผู้ใช้แรงงานไทยที่ประสงค์จะเดินทางไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมาก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีจำนวนถึง ๑๕๗,๘๑๒ คน ซึ่งผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการที่ผู้ใช้แรงงานไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศก็คือ ทำให้มีการนำเงินตราต่างประเทศกลับเข้าประเทศไทยจำนวนมหาศาล ดังเช่นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีจำนวนเงินรายได้ที่ผู้ใช้แรงงานไทยส่งกลับมาประเทศไทยโดยผ่านธนาคารเป็นจำนวนสูงถึง ๖๑,๐๘๕ ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม การเดินทางไปทำงานในต่างประเทศมีสิ่งที่จะต้องจ่ายเป็นจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเงิน ซึ่งก็ไม่สามารถขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินได้เพราะมีฐานะยากจน อีกทั้งไม่มีหลักทรัพย์เพียงพอ ในการนำไปค้ำประกันการกู้ยืมเงิน รวมทั้งไม่มีกองทุนของรัฐบาลที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานไทย จึงทำให้บริษัทจัดหางานและเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนผลักดันให้ผู้ใช้แรงงานไทยทำการกู้ยืมเงินจากบริษัทเอกชนโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง ซึ่งก็มีลักษณะเป็นการเอาเปรียบผู้ใช้แรงงานไทย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณในการก่อตั้งกองทุนสำหรับให้ผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศในลักษณะให้กู้ยืมไปก่อนแล้วให้ผู้ใช้แรงงานไทยผ่อนชำระคืน โดยรัฐบาลหักเงินจากค่าจ้างที่นายจ้างในต่างประเทศจะจ่ายให้แก่ผู้ใช้แรงงานไทยเป็นรายเดือน ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. ถ้ามีการก่อตั้งกองทุนดังกล่าว รัฐบาลมีนโยบายรณรงค์และส่งเสริมให้กองทุนต่าง ๆ อาทิ กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯลฯ มาลงทุนในกองทุนเพื่อให้ผู้ใช้แรงงานไทยมากู้ยืมไปทำงานในต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลมีแนวทางในการกำหนดระเบียบเพื่อควบคุมบริษัทจัดหางานหรือตัวแทนซึ่งเป็น
คนกลางในการหาบุคคลไปทำงานต่างประเทศ ไม่ให้มีการเอาเปรียบผู้ใช้แรงงานไทย รวมทั้งมีมาตรการ
ในการลดค่านายหน้า ค่าหัวคิวหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิทยา มะเสนา

สมาชิกรัฐสภาจังหวัดมหาสารคาม

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๑ ร.

ของ นายวิทยา มະเสนา สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การจัดตั้งกองทุนให้ผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมไปทำงานต่างประเทศ

ข้าพเจ้า นายทง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดตั้งกองทุนให้ผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมไปทำงานต่างประเทศ จึงขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

ขอเรียนว่า การจัดตั้งกองทุนสำหรับผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศในลักษณะให้กู้ยืมไปก่อนแล้วให้ผู้ใช้แรงงานไทยผ่อนชำระคืน โดยรัฐบาลหักเงินจากค่าจ้างที่นายจ้างในต่างประเทศจะจ่ายให้แก่ผู้ใช้แรงงานไทยเป็นรายเดือน เป็นแนวคิดของหลายองค์กรที่จะให้มีการจัดตั้งกองทุนในลักษณะเช่นนี้ กระทรวงแรงงานอยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ และให้มีการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เพื่อรองรับการจัดตั้งกองทุนในอนาคต

ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวกับการหักเงินค่าจ้างของลูกจ้างที่ทำงานในต่างประเทศมี ดังนี้

๑. ประเทศอิสราเอล ซาอุดีอาระเบีย คูเวต มาเลเซีย และญี่ปุ่น นายจ้างสามารถหักเงินค่าจ้างของลูกจ้างได้ตามที่กฎหมายกำหนด ส่วนกรณีอื่น ๆ จะต้องได้รับความยินยอมจากทั้งสองฝ่าย เช่น ประเทศอิสราเอล จะหักค่าภาษีรายได้ ค่าประกันสุขภาพ (ประกันสังคม) ค่าที่พัก เงินอื่น ๆ เช่น เงินที่ยืมล่วงหน้า ค่าจัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่นอกเหนือกฎหมายกำหนด ซึ่งเงินที่หักออกจากค่าจ้าง ยกเว้นเงินภาษี นายจ้างมีสิทธิหักเงินลูกจ้างได้ตามที่จ่ายจริง แต่ทั้งนี้ รวมแล้วจะต้องไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของค่าจ้าง

๒. ประเทศกรีซ สวิตเซอร์แลนด์ ใต้หวัน สิงคโปร์ และฮ่องกง นายจ้างสามารถหักเงินค่าจ้างของลูกจ้างได้เฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ประเทศใต้หวัน จะหักเงินสมทบกองทุนประกันภัยแรงงาน เงินสมทบกองทุนประกันสุขภาพ ค่าภาษี ค่าอาหาร และค่าที่พัก ค่าดูแล ค่าใบถิ่นที่อยู่ ค่าตรวจโรค เป็นต้น

คำตอบข้อ ๒

ขอเรียนว่า ในเบื้องต้นเห็นควรให้มีการดำเนินการจัดตั้งกองทุนให้ผู้ใช้แรงงานไทยกู้ยืมไปทำงานต่างประเทศให้เสร็จเรียบร้อยก่อน แล้วจึงหาแหล่งเงินลงทุน โดยอาจจะมีการประสานกับกองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรืออาจมีแหล่งเงินทุนจากที่อื่นที่สนใจจะร่วมลงทุน เช่น สถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นต้น

ส่วนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในฐานะหน่วยงานของรัฐ อาจเข้าไปลงทุนในกองทุนดังกล่าว โดยพิจารณาถึงปัจจัยความสามารถในการชำระคืนของผู้ออกหน่วยลงทุนเป็นสำคัญ หรืออาจเป็นลักษณะที่รัฐบาลเข้าไปค้ำประกันกองทุนเพื่อให้กองทุนมีความมั่นคง และสร้างความเชื่อถือต่อผู้ลงทุนว่าจะได้รับชำระคืนเงินต้นและผลตอบแทนครบถ้วนเมื่อครบกำหนดระยะเวลา ทั้งนี้เนื่องจาก กบข. เป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกและตามกฎหมายกระทรวงได้กำหนดให้ กบข. จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง หรือหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ดังนั้น หากกองทุนที่รัฐบาลจัดตั้งมีองค์ประกอบเช่นว่านี้ กบข. พร้อมทั้งจะเข้าไปลงทุนในกองทุนดังกล่าวเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลต่อไป

คำตอบข้อ ๓

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงแรงงานได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานด้านการจัดหางานของบริษัทจัดหางาน เพื่อไม่ให้มีการเอารัดเอาเปรียบคนหางาน ดังนี้

๑. ได้มีการกำหนดระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าบริการและค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากคนหางาน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยกำหนดให้บริษัทจัดหางานดำเนินการเกี่ยวกับการเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายจากคนหางานให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว เพื่อไม่ให้บริษัทจัดหางานเอารัดเอาเปรียบในการเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายจากคนหางานเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

๒. ได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เกี่ยวกับการจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ โดยกระทรวงแรงงานได้กำกับ ดูแลให้บริษัทจัดหางานปฏิบัติตามกรอบของพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับการจัดส่งคนหางานไปทำงานต่างประเทศ การจัดหาตำแหน่งงาน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ให้ตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจัดหางาน การเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายจากคนหางาน ซึ่งหากมีการดำเนินการที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้มีการกำหนดโทษทางทะเบียนที่จะใช้ลงโทษกับผู้รับอนุญาตจัดหางานไว้ ๓ ประเภท คือ

- ๑) สั่งให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๖๕)
- ๒) สั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกิน ๑๒๐ วัน (มาตรา ๖๕)
- ๓) สั่งเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๗๐)

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗-กันยายน ๒๕๕๘) มีผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจัดหางานและการลงโทษทางทะเบียนบริษัทจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบการดำเนินการของบริษัทจัดหางานทั่วประเทศ จำนวน ๑,๐๖๗ ราย/๕๗๖ ครั้ง

- (๒) สั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๒ แห่ง
 - บริษัท จัดหางานสยามโอเวอร์ซีส์ ีครูทเมนท์ จำกัด
 - บริษัท จัดหางานมะลิเพียวส์ จำกัด

(๓) พักใช้ใบอนุญาตจัดหางาน จำแนกความผิดออกไป ไม่จดทะเบียนลูกจ้างหรือตัวแทนจัดหางานต่อนายทะเบียน เรียกหรือรับค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายเกินกว่าอัตราที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่ออกไปรับเงินตามแบบที่อธิบดีกำหนดให้แก่คนหางาน ไม่ส่งสัญญาจัดหางานให้อธิบดีพิจารณาอนุญาตก่อนส่งคนหางานไปต่างประเทศ รับเงินค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายจากคนหางานแล้วไม่จัดส่งคนหางานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ และรับสมัครหรือประกาศรับสมัครคนหางานเป็นการล่วงหน้าโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยได้ดำเนินการกับบริษัทจัดหางาน จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้

- บริษัท จัดหางานฟอร์จูนเอด จำกัด จำนวน ๑๒๐ วัน
- บริษัท จัดหางานรุ่งแสง จำกัด จำนวน ๓๐ วัน
- บริษัท จัดหางาน เอ็ม.ที.โดมอนด์ จำกัด จำนวน ๑๒๐ วัน
- บริษัท จัดหางาน บางกอก วินนิง กรู๊ป จำกัด จำนวน ๑๒๐ วัน
- บริษัท จัดหางานมะลิเพียวส์ จำกัด จำนวน ๑๒๐ วัน